

บทที่ 3

ระเบียบวิธีวิจัย

ในทางสังคมศาสตร์ ปัจจุบันได้มีการยอมรับกันค่อนข้างกว้างขวางขึ้นว่า ปรัชญาการทางสังคมที่เกี่ยวข้องกับพฤติกรรมของมนุษย์นั้นมีสองมิติ คือ มิติที่เป็น ภาวะวิสัย (Objective) และมิติที่เป็นอัตวิสัย (Subjective) การทำความเข้าใจด้วยวิธี การศึกษาวิจัยปรัชญาการทางสังคมจึงต้องเลือกระเบียบวิธีวิจัย (Methodology) และ วิธีการ (Method) ที่เหมาะสมสอดคล้องกับฐานคติ (Assumption) ดังกล่าว (อุทัย คุลยเกษม, 2530 : 13)

การศึกษาเงื่อนไขทางสังคมที่มีผลต่อปรัชญาการก่อเหตุทะเลาะวิวาท ของนักเรียนอาชีวะในครั้งนี้ เป็นการมองปรัชญาการนี้แบบปรัชญาการวิทยา (Phenomenology) โดยนำกรอบแนวความคิดปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์ (Symbolic Interactionism) มาเป็นแนวทางในการศึกษา ดังนั้นระเบียบวิธีวิจัยที่สอดคล้องกับการ มองปรัชญาการและแนวคิดที่ใช้ในการศึกษานี้คือ ระเบียบวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติ (Naturalistic Inquiry) ซึ่งจัดอยู่ในระเบียบวิธีการศึกษาเชิงคุณภาพ (Qualitative Methodology) ประเภทหนึ่ง

3.1 แนวคิดของระเบียบวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติ

Herbert Blumer (1969 อ้างถึงใน ชลธิชา ศาลิคุปต์, 2532 : 47 - 48) กล่าว ถึงการศึกษาปรัชญาการทางสังคมในโลกเชิงประจักษ์ว่าควรศึกษาจากพฤติกรรมหรือ การกระทำของมนุษย์ตามสภาพธรรมชาติที่ เกิดขึ้น และเชื่อว่าสังคมศาสตร์ไม่ควรใช้ ตรรกและระเบียบวิธีของวิทยาศาสตร์กายภาพ เพราะประเด็นในการศึกษามีลักษณะที่ แตกต่างกันคือ ธรรมชาติของโลกเชิงประจักษ์ซึ่งปรากฏในสังคมมนุษย์ประกอบด้วย "วัตถุ" (Objects) ที่เป็นผลผลิตจากการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์คือ เป็นผลผลิตของสังคม

เนื่องจากมนุษย์กระทำต่อสิ่งต่าง ๆ จากพื้นฐานการตีความหมายของสิ่งเหล่านั้น ซึ่ง Blumer ได้พัฒนาระเบียบวิธีศึกษาแบบธรรมชาติ (Method of Naturalistic Inquiry) ขึ้นมา เพื่อให้สอดคล้องกับลักษณะของโลกเชิงประจักษ์ที่นักสังคมศาสตร์ศึกษาและเพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์จึงได้เสนอกระบวนการวิจัยออกเป็น 2 ขั้นตอนคือ

1. **ขั้นค้นคว้า (Exploration)** โดยนักวิจัยต้องเข้าไปคลุกคลีและทำความเข้าใจกับปรากฏการณ์ที่ต้องเข้าไปศึกษาอย่างใกล้ชิดและพัฒนาปรับปรุงแนวความคิดในการศึกษาโดยทำให้แนวคิดเกี่ยวกับปัญหามีความชัดเจนและรัดกุมยิ่งขึ้น ตรวจสอบความคิดพื้นฐานทางทฤษฎีและความสัมพันธ์ของความคิดต่างๆ และข้อมูลเชิงพรรณนาต่าง ๆ ที่จะต้องนำมาวิเคราะห์

2. **ขั้นการพินิจสอบสวน (Inspection)** เป็นการวิเคราะห์รายละเอียดของข้อมูลที่ได้มาจากการค้นคว้าเพื่อพัฒนาแนวความคิดพื้นฐานทางทฤษฎีและความสัมพันธ์ของแนวคิดต่าง ๆ ที่มีผลการค้นคว้ายืนยันว่ามีความสำคัญต่อประเด็นปัญหาที่ศึกษา ซึ่งประกอบด้วยภารกิจ 2 ประการดังนี้

(1) พัฒนามโนทัศน์

หลักก็คือ ศึกษาตัวอย่างเชิงประจักษ์ต่าง ๆ ที่ถูกชี้แนะจากแนวคิดพื้นฐานที่เราค้นคว้า ซึ่งแต่ละตัวอย่างจะมีลักษณะที่แตกต่างกัน โดยนำมาวิเคราะห์ค้นหาคุณสมบัติที่มีลักษณะร่วมกัน เริ่มตั้งแต่การเปรียบเทียบ ตัวอย่างเชิงประจักษ์ที่แตกต่างกันแล้วดึงจุดสำคัญหรือลักษณะร่วมออกมาวิเคราะห์ หลังจากนั้นนำลักษณะไปเปรียบเทียบกับตัวอย่างเชิงประจักษ์อื่น ๆ ต่อไป กระบวนการนี้จะดำเนินไปจนกระทั่งแนวคิดนี้ไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงของมโนทัศน์อีก ผลก็คือเราจะได้มโนทัศน์ที่เราารู้สึกที่พัฒนาแล้ว

(2) การสร้างข้อเสนอทางทฤษฎี

โดยการเชื่อมมโนทัศน์เรารู้สึกเข้าด้วยกัน ต้องแยกแยะความสัมพันธ์ต่าง ๆ ซึ่งได้รับมาในช่วงการค้นคว้าเปรียบเทียบความสัมพันธ์โดยตรวจสอบกับความสัมพันธ์อื่น ๆ จนถึงไม่นำไปสู่การเปลี่ยนแปลงแบบความสัมพันธ์ได้อีก

Norman K. Denzin (1970 อ้างถึงใน บงกชมาศ เอกเอี่ยม, 2532 : 58 - 63) ได้เสนอว่า การดำเนินการทางสังคมวิทยา (The Sociological Enterprise) มีองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. **ทฤษฎี (Theory)** จะประกอบด้วยประพจน์ที่เชื่อมโยงกันชุดหนึ่งนำไปสู่การอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคม และมีหน้าที่จัดระเบียบเพื่อก่อให้เกิดความเข้าใจในปรากฏการณ์จริงของสิ่งที่ผู้วิจัยต้องการศึกษา

2. **ระเบียบวิธีวิจัย (Methodology)** เป็นแนวทางในการเข้าสู่สิ่งแวดล้อมหรือเข้าไปสัมผัสกับปรากฏการณ์ เพื่อค้นหาลักษณะที่แตกต่างกันของความเป็นจริงทางสังคม ซึ่งอาจทำได้โดยการทดลอง การสำรวจ การสังเกต การสัมภาษณ์ หรือวิธีการอื่น

3. **การดำเนินการวิจัย (Research Activity)** เป็นกระบวนการของการทำกิจกรรมทางทฤษฎีไปสู่การเลือกระเบียบวิธีวิจัยเพื่อใช้ในการศึกษา ซึ่งผู้วิจัยมักจะตัดสินใจเลือกทฤษฎีและระเบียบวิธีวิจัยตามความเหมาะสมของข้อมูล หรือเนื้อหาของสิ่งที่ต้องการค้นพบจากการศึกษา

4. **จินตนาการทางสังคมวิทยา (Sociological Imagination)** เป็นกระบวนการสร้างความคิดในการเข้าใจสังคมและส่วนประกอบต่าง ๆ ของสังคม ซึ่งความคิดดังกล่าวสามารถเปลี่ยนแปลงได้ จินตนาการทางสังคมวิทยาทำให้ผู้วิจัยต้องใช้กระบวนการ

การในหลายรูปแบบเพื่อใช้สนับสนุนความคิดนั้น เมื่อเป็นเช่นนี้ หลักการทางทฤษฎี และระเบียบวิธีวิจัย ตลอดจนการดำเนินการวิจัยจะต้องได้รับการประเมินในแง่ของ จินตนาการทางสังคมวิทยาด้วย

Denzin เรียกการศึกษาพฤติกรรมมนุษย์ตามสภาพธรรมชาติที่เกิดขึ้นใน สถานที่เกิดเหตุการณ์ ซึ่งต้องการศึกษาว่า "การศึกษาพฤติกรรมนิยมบทรรมชาติ" (Naturalistic Behaviorism) หมายถึง การผูกพันตนเองเข้ากับการศึกษาโลกของ ธรรมชาติมนุษย์อย่างมีชีวิตชีวา และทำความเข้าใจโลกเหล่านั้นจากจุดยืนทางทฤษฎีที่มี รากฐานมาจากพฤติกรรม ภาษาการนิยาม ทักษะคติ และความรู้สึก จากการศึกษาที่ พยายามเชื่อมโยงการกระทำทางสังคมที่มีลักษณะปกปิดและเป็นส่วนตัวให้สอดคล้อง เกี่ยวพันกับลักษณะที่เปิดเผยสังเกตได้ ซึ่ง Denzin ได้เสนอสมมุติธรรมเบื้องต้น สำหรับการศึกษาวีธีนี้ว่า

1. ความเป็นจริงทางสังคมที่เป็นที่รับรู้และเข้าใจกันนั้น เป็นผลผลิตจาก สังคม ซึ่งบุคคลได้ให้ความหมายหรือนิยามดังกล่าวจากการปฏิสังสรรค์ทางสังคม
2. มนุษย์สามารถที่จะสะท้อนภาพของพฤติกรรมตนเองทางจิตหรือทาง ความคิดทำให้มีความสามารถในการแต่งรูปแนวทางพฤติกรรมทั้งของตนเองและ คนอื่น ๆ
3. ในตำแหน่งที่บุคคลสวมจุดยืนของตนเอง และใช้จุดยืนนั้นในการ พิจารณาหรือตีความหมายของพฤติกรรมบุคคลอื่น ภายในการปฏิสังสรรค์นั้นจะเกี่ยว ข้องกับการใช้สัญลักษณ์ คำ ความหมาย และภาษา ดังนั้นในบางครั้งการ ปฏิสังสรรค์จึงไม่สามารถที่จะทำนายได้

นั่นคือ Denzin เห็นว่า ภายในโลกทางสังคม วัตถุต่าง ๆ ไม่ได้มีความหมายโดยตัวของมันเอง แต่ความหมายของวัตถุขึ้นอยู่กับการนิยามความหมาย และการกระทำของมนุษย์ที่มีต่อสิ่งนั้น ๆ ซึ่งกระบวนการนิยามวัตถุหรือสถานการณ์สามารถเปลี่ยนแปลงและสร้างค่านิยมอันใหม่ได้ตลอดเวลาจากปรากฏการณ์การปฏิสังสรรค์ เมื่อเป็นเช่นนี้ Denzin จึงเสนอว่าการวิเคราะห์การกระทำของมนุษย์จะต้องสามารถเข้าใจถึงความหมายแห่งการกระทำซึ่งเป็นความหมายในเชิงสัญลักษณ์ที่เกิดขึ้นมาตลอดช่วงของการปฏิสังสรรค์ นอกจากนั้นการทำความเข้าใจถึงพฤติกรรมที่หลากหลายของบุคคลจากสัญลักษณ์ที่มีความซับซ้อนไม่ว่าจะเป็นคำพูด ภาษา ท่าที การดำเนินชีวิต และรูปแบบการแต่งกาย จะสะท้อนให้เห็นถึงภาพพจน์ (Image) และ มโนทัศน์เกี่ยวกับตนเอง (Conceptions of Self) ของเขา ซึ่งสัญลักษณ์ดังกล่าวเหล่านี้ จะถูกนำไปสู่กระบวนการปฏิสังสรรค์และการตีความสัญลักษณ์ด้วย

จากสมมุติธรรมและแนวคิดเบื้องต้นดังกล่าว Denzin ได้ให้ประเด็นหลักสำหรับระเบียบวิธีวิจัยตามลักษณะของพฤติกรรมนิยมแบบธรรมชาติ เพื่อใช้วิเคราะห์ความเป็นจริงทางสังคมจากจุดยืนผู้ถูกศึกษา และทำความเข้าใจความหมายของสิ่งต่าง ๆ ภายในกระบวนการปฏิสังสรรค์ดังต่อไปนี้คือ

1. สำหรับการศึกษาวิจัยนั้น เพื่อให้เห็นกระบวนการให้ความหมายและแบบแผนของความสัมพันธ์ต่าง ๆ ระหว่างสัญลักษณ์กับพฤติกรรมที่เกิดขึ้นภายในการปฏิสังสรรค์ ผู้วิจัยจะต้องนำเอาสัญลักษณ์ และการปฏิสังสรรค์มาเชื่อมโยงกัน
2. ผู้วิจัยจะต้องมองโลกทางสังคม และพิจารณา มโนทัศน์ต่าง ๆ จากจุดยืนของผู้ถูกศึกษา โดยเข้าสวมบทบาท ทัศนคติ และความคิดของผู้ถูกศึกษามากกว่าที่จะมองโลกจากจุดยืนของผู้วิจัยเอง และในขณะเดียวกันผู้วิจัยก็ต้องรักษาความแตกต่างระหว่างมโนทัศน์ที่เกี่ยวกับความเป็นจริง ซึ่งได้จากผู้ที่เขากำลังศึกษาเข้ากับมโนทัศน์ทางวิทยาศาสตร์ที่เกี่ยวข้องกับความเป็นจริงดังกล่าว

3. เพื่อการศึกษาถึงความสัมพันธ์ระหว่างโครงสร้างสังคมและพฤติกรรม ผู้วิจัยจะต้องเชื่อมโยงสัญลักษณ์ และการนิยามต่าง ๆ ของผู้ถูกศึกษาเข้ากับความสัมพันธ์ภายในกลุ่มทางสังคมต่าง ๆ ที่มีอิทธิพลต่อมโนทัศน์ทั้งหลายของเขา

4. การปฏิสังสรรค์ระหว่างกันภายในสังคม จะมีความแตกต่างกันตามสภาพแวดล้อมและสถานการณ์แต่ละสถานการณ์ ดังนั้นผู้วิจัยจะต้องสังเกตและบันทึกถึงสภาพแวดล้อมเชิงพฤติกรรมในการปฏิสังสรรค์และลักษณะของการเปลี่ยนแปลงสถานการณ์เฉพาะดังกล่าวที่สามารถเกิดขึ้นได้อย่างเป็นวิทยาศาสตร์

5. ระเบียบวิธีวิจัยต้องแสดงให้เห็นถึงรูปแบบของพฤติกรรมทั้งในแง่ของความคงที่และในแง่ของกระบวนการที่มีการเปลี่ยนแปลง

6. การทำการวิจัยทางสังคมก็คือว่า เป็นกระบวนการปฏิสังสรรค์สัญลักษณ์อย่างหนึ่ง เนื่องจากลักษณะนิสัยส่วนตัวของผู้วิจัย การนิยามเกี่ยวกับวิธีการวิจัย ค่านิยม ทักษะคติ และอุดมการณ์ของผู้วิจัยและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมการวิจัยที่เขากระทำต่อสิ่งแวดล้อม โดยผ่านระเบียบวิธีวิจัยที่เขาได้เลือก

7. มโนทัศน์ที่เหมาะสมของการศึกษาวิจัย คือ มโนทัศน์เร้าความรู้สึก (Sensitizing Concepts) ซึ่งเป็นมโนทัศน์ที่มีความยืดหยุ่น ไม่มีลักษณะตายตัวหรือเฉพาะเจาะจง เพื่อใช้เป็นมาตรฐานแน่ชัดในการศึกษา แต่จะให้กรอบแนวคิดต่าง ๆ สำหรับนำไปอ้างอิงและเป็นแนวทางในการเข้าถึงตัวอย่างเชิงประจักษ์ โดยการจัดระบบปรากฏการณ์ทางสังคมที่มโนทัศน์เร้าความรู้สึกครอบคลุมถึงแล้วพยายามหาลักษณะร่วมของปรากฏการณ์นั้นๆ ทั้งนี้สืบเนื่องจากปรากฏการณ์ทางสังคมทั้งหลายมีลักษณะแตกต่างกันออกไป มีความหลากหลายและไม่คงที่ จึงไม่สามารถจะใช้มโนทัศน์ที่กำหนดปรากฏการณ์ทางสังคมที่แน่นอนได้

จะเห็นว่า ระเบียบวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติหรือพฤติกรรมนิยมแบบธรรมชาติเป็นวิธีการที่ผูกพันตนเองเข้ากับ โลกของธรรมชาติของมนุษย์ที่ต้องการศึกษาอย่างจริงจัง และพยายามเข้าใจโลกจากจุดยืนของผู้ถูกศึกษา โดยมีรากฐานจากแนวความคิดทางทฤษฎีที่ช่วยในการอธิบายปรากฏการณ์ซึ่งการศึกษาแบบนี้เราต้องตระหนักถึงว่า มนุษย์จะมีความสามารถในการมองสังคมและนิยามความหมายให้กับปรากฏการณ์แตกต่างกันไปตามสถานการณ์ เพราะฉะนั้นการกระทำของบุคคลจึงแตกต่างกันไปตามนิยามสถานการณ์ทั้งหลายที่เขาได้กำหนด ดังนั้นการศึกษาเงื่อนไขทางสังคมที่มีผลต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะในครั้งนี้ จึงนำแนวความคิดระเบียบวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติมาใช้ในการศึกษา

3.2 การเลือกสนามและประชากรที่ศึกษา

การศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ นั้น แม้ว่ากำลังเป็นเรื่องที่น่าสนใจของสังคมก็ตาม แต่ในการที่จะทำการศึกษาเกี่ยวกับเรื่องนี้ค่อนข้างจะมีปัญหาอย่างมากต่อการที่จะสามารถเข้าไปศึกษา ณ สนามที่เราต้องการจะศึกษาได้ โดยเฉพาะวิธีการศึกษาซึ่งผู้วิจัยใช้วิธีการศึกษาแบบธรรมชาติที่จะต้องเข้าไปสัมผัสคลุกคลีอยู่กับสังคมภายในของโรงเรียนอาชีวะ ปัญหาที่เป็นอุปสรรคสำคัญก็คือ ผู้บริหารของโรงเรียนมักจะไม่อนุญาตให้ศึกษา เนื่องจากเกรงว่าจะเป็นที่เสื่อมเสียต่อชื่อเสียงและภาพพจน์ของโรงเรียนของตน เพราะว่าเป็นเรื่องที่มีผลกระทบ ต่อโรงเรียนโดยตรง ประกอบกับมีเหตุการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะกันอย่างมากในปัจจุบัน จึงทำให้แต่ละโรงเรียนไม่ยอมให้ใครเข้ามาศึกษาในโรงเรียนของตน

การศึกษาในครั้งนี้ ผู้วิจัยตระหนักถึงความเหมาะสมของสนามที่จะใช้ในการศึกษาเป็นอย่างมาก เนื่องจากเป็นกรณีศึกษา จึงต้องเลือกสนามที่จะสามารถเป็นตัวแทนที่ดีที่จะสามารถทำให้เราเข้าใจในปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะนี้ได้ สิ่งสำคัญประการแรกของการเป็นตัวแทนในการศึกษานี้คือ จะ

ต้องเป็นโรงเรียนอาชีวะที่มีประวัติการก่อเหตุทะเลาะวิวาทอยู่เสมอเรื่อยมา และ
 ประการที่สอง จะต้องมีการสร้างและระบบความสัมพันธ์ภายในสังคมของโรงเรียนที่
 จะทำให้เห็นถึงกระบวนการต่าง ๆ ภายในสังคมของเขาเกี่ยวข้องกับก่อเหตุทะเลาะ
 วิวาท แม้ว่าเงื่อนไขภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของแต่ละโรงเรียนจะมีความแตก
 ต่างกันออกไป อันจะทำให้เป็นข้อจำกัดของการศึกษาแบบกรณีศึกษา แต่สิ่งหนึ่งที่
 สำคัญเป็นอย่างมากที่จะได้จากการศึกษาในครั้งนี้ จะเป็นการทำให้เราสามารถเห็นถึง
 กระบวนการต่าง ๆ ภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันว่ามีอิทธิพลอย่างไรต่อ
 โลกทัศน์ การให้เหตุผลและความหมายแก่สิ่งต่าง ๆ ของนักเรียนอาชีวะ ซึ่งทำให้
 เห็นถึงแบบแผนและกลไกที่นำไปสู่การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์นี้ได้ ซึ่ง
 สามารถเชื่อมโยงความรู้ความเข้าใจที่ได้จากกรณีศึกษานี้ไปสู่การอธิบายปรากฏการณ์
 การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะในระดับกว้างได้ อันจะเป็นกุญแจทาง
 ความคิดที่จะนำไปสู่การไขปัญหาที่ต่อไปในอนาคต

การเลือกสนามในการศึกษานี้ จึงเป็นการเลือกที่เจาะจง โดยผู้วิจัยได้เลือก
 โรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งที่พิจารณาแล้วเห็นว่าเหมาะสมเป็นอย่างมากต่อการศึกษา
 และเริ่มเห็นช่องทางที่จะเข้าไปทำการศึกษา ผู้วิจัยได้รู้จักกับศิษย์เก่าท่านหนึ่งของ
 โรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ และศิษย์เก่าท่านนี้ได้แนะนำให้ผู้วิจัยพบกับอาจารย์ท่านหนึ่งใน
 โรงเรียนอาชีวะนี้ ซึ่งอาจารย์ท่านนี้เป็นผู้ที่มีความสนิทสนมกับนักเรียนที่มีพฤติกรรม
 ทะเลาะวิวาทเป็นอย่างดี และรู้ข้อมูลต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในโรงเรียนเป็นอย่างดี เพราะ
 ท่านเป็นศิษย์เก่าที่นี่ หลังจากที่คุณวิจัยได้แลกเปลี่ยนความคิดเห็นและขอเข้ามาทำการ
 ศึกษาที่นี่ ซึ่งท่านยินดีให้ความช่วยเหลือเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงวางแผนในการเก็บข้อมูล
 เมื่อผู้วิจัยเริ่มจะทำการเก็บข้อมูล อาจารย์จึงแนะนำให้ผู้วิจัยไปขออนุญาตกับผู้อำนวยการ
 การซึ่งเพิ่งย้ายเข้ามารับตำแหน่ง ผู้วิจัยจึงไปขอพบท่านผู้อำนวยการ ซึ่งผู้วิจัยใช้
 เวลาอยู่เกือบสองชั่วโมง เมื่อท่านผู้อำนวยการเข้ามา อาจารย์จึงกล่าวแนะนำผู้วิจัยให้
 แก่ท่านผู้อำนวยการว่าขอเข้ามาทำการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะ
 วิวาทของนักเรียนอาชีวะ ซึ่งท่านผู้อำนวยการกล่าวว่า “เรากำลังแก้ไขปัญหาของเรา
 กันอยู่ คุณอย่ามาทำเรื่องนี้เลย ผมเคยโดนมาแล้ว พวกคุณมาศึกษาแล้วก็ไปเขียนทำให้

เราเสียหาย” และบอกผู้วิจัยว่า “คุณไปทำเรื่องอื่นที่สร้างสรรค์กว่านี้จะดีกว่า” แม้ผู้วิจัยจะเข้าใจในฐานะที่ท่านเป็นผู้มีส่วนรับผิดชอบโดยตรงต่อโรงเรียนนี้ ท่านผู้บริหารค่อนข้างจะกล่าวด้วยน้ำเสียงที่มีอารมณ์ และผู้วิจัยยังมีได้ชี้แจงในประเด็นของการศึกษาในครั้งนี้ว่ามีจุดประสงค์เพื่ออะไรและมีมุมมองต่อปรากฏการณ์นี้อย่างไร ซึ่งทำให้แทบจะหมดกำลังใจที่จะศึกษาเรื่องนี้

เมื่อทราบถึงอุปสรรคสำคัญของการที่จะสามารถเข้าไปศึกษาสนามที่เราต้องการจึงทำให้ผู้วิจัยเริ่มหันกลับมามองความเป็นไปได้ของการศึกษาเรื่องนี้โดยวิธีการแบบธรรมชาติ ผู้วิจัยจึงคิดถึงรูปแบบต่าง ๆ ของวิธีการศึกษาที่จะทำให้การศึกษานี้สามารถดำเนินต่อไปได้ ประกอบกับเป็นความโชคดีที่ได้ทราบจากท่านอาจารย์สุภางค์ จันทวานิช ว่าเคยมีโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งติดต่อให้ไปช่วยวิจัยเพื่อหาสาเหตุของการก่อเหตุทะเลาะวิวาท แต่ยังไม่ได้ไปวิจัยโครงการนี้ลึ้มไปก่อน ผู้วิจัยจึงเริ่มใช้ช่องทางนี้นำไปสู่สนามที่ใช้ศึกษาโดยติดต่อไปที่โรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ ปรากฏว่าความคิดนี้เป็นความคิดของท่านผู้อำนวยการคนเก่าซึ่งตอนนี้ย้ายไปแล้ว อาจารย์ท่านที่เคยเป็นผู้ได้รับให้ดำเนินการเรื่องนี้ จึงแนะนำให้ไปพบท่านผู้อำนวยการคนใหม่ เพื่อชี้แจงถึงความต้องการที่จะเข้ามาศึกษา โดยผู้วิจัยมีโอกาสได้ชี้แจงถึงวัตถุประสงค์ที่จะเข้ามาศึกษา ซึ่งท่านผู้อำนวยการเห็นถึงความสำคัญและประโยชน์ที่เกิดขึ้น จึงอนุญาตให้ทำการศึกษาได้

โรงเรียนอาชีวะที่ใช้เป็นกรณีศึกษาแห่งนี้ เป็นโรงเรียนที่มีอายุการก่อตั้งมากกว่าครึ่งศตวรรษแล้ว มีชื่อเสียงในทางวิชาการเป็นที่ยอมรับกันทั่วไปอีกทั้งมีชื่อเสียงในด้านประวัตการก่อเหตุทะเลาะวิวาทเป็นอย่างดีเช่นกัน ดังนั้นจึงมีความเหมาะสมและน่าสนใจต่อการศึกษาย่างยิ่ง เพราะภายในสังคมของนักเรียนอาชีวะแห่งนี้ จะมีพัฒนาการภายในสังคมที่ยาวนาน ซึ่งจะทำให้มีโครงสร้างและกระบวนการทางสังคมต่าง ๆ เกิดรูปแบบและความสัมพันธ์ที่สามารถพิจารณาได้ชัดเจนขึ้น

หน่วยในการศึกษาคั้งนี้ก็คือ สังคมของนักเรียนอาชีวะแห่งนี้ภายในบริบท และสภาพแวดล้อมของสถาบัน ประชากรที่ศึกษาจึงได้แก่ นักเรียนอาชีวะทั้งหมด ภายในโรงเรียนอาชีวะแห่งนี้ ซึ่งเป็นการพิจารณาในลักษณะภาพรวมของสังคม ๑ หนึ่ง โดยเงื่อนไขสำคัญที่จะต้องคำนึงถึงก็คือ ข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะต้องเป็น ข้อมูลในระดับกว้างที่จะสามารถฉายให้เห็นถึงว่า เป็นแบบแผนและกระบวนการแห่ง พฤติกรรมของคนในสังคมส่วนใหญ่

3.3 บริบทของผู้วิจัยในสนาม

การศึกษาเกี่ยวกับเรื่องปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียน อาชีวะ ถ้าเป็นการศึกษาในลักษณะที่ใช้แบบสอบถามในการเก็บข้อมูลนั้นค่อนข้างจะ สามารถทำได้สะดวกและไม่ค่อยมีความเสี่ยงต่ออันตรายเท่าใดนัก แต่ในการศึกษา คั้งนี้ ซึ่งใช้วิธีการศึกษาแบบธรรมชาติ ต้องเข้าไปคลุกคลีและทำความคุ้นเคยอย่าง ใกล้ชิดกับผู้ที่เราศึกษาเพื่อที่จะทำให้สามารถเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ในสายตาและจุดยืนของผู้ ที่เราศึกษาได้ ดังนั้นจึงเป็นสิ่งที่ยากที่จะสามารถใช้วิธีการศึกษานี้ ทั้งนี้เนื่องจากว่า ภายในสังคมของนักเรียนอาชีวะ โดยเฉพาะ โรงเรียนที่มีประวัติการก่อเหตุทะเลาะวิวาท อยู่บ่อย ๆ ย่อมต้องมีโรงเรียนคู่อริหรือศัตรู ซึ่งในความเป็นจริงนั้น ภายในโรงเรียน เหล่านี้จะมีนักเรียนที่มีเรื่องเป็นคดีความอยู่เกี่ยวกับการทะเลาะวิวาท หรือมีการทำร้าย กันถึงเสียชีวิต ทำให้สังคมภายในอาชีวะไม่ค่อยวางใจต่อบุคคลภายนอก เพราะเกรงว่า จะเป็นการสอดแนมจากฝ่ายคู่อริหรือการสืบสวนหรือหาข่าวจากพวกตำรวจ ฉะนั้น การที่จะเข้าไปศึกษาด้วยวิธีการแบบธรรมชาติจึงต้องคำนึงถึงการจะเข้าถึงข้อมูลได้ อย่างไร และความเสี่ยงอันตรายที่อาจเกิดขึ้นจากความไม่ไว้วางใจต่อบุคคลภายนอก

ผู้วิจัยจึงใช้วิธีที่คิดว่าน่าจะดีที่สุดของการเข้าไปศึกษา โดยการเปิดเผยตัว ผู้วิจัยว่าเป็นใคร มาจากไหน ต้องการเข้ามาทำการศึกษาเพื่อวัตถุประสงค์อะไร และ สิ่งสำคัญที่สุดประการหนึ่งคือ เราต้องอธิบายให้เขาเข้าใจว่าการศึกษาคั้งนี้แตกต่าง จากการศึกษาเกี่ยวกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่ผ่านมาอย่างไร มีมุมมอง

อย่างไร ซึ่งเน้นถึงว่าเราต้องการเข้าใจพวกเขาโดยสายตาแบบพวกเขาเองจริง ๆ มิใช่ เหมือนกับการมองที่ผ่านมาของสังคมที่มองว่าเขาเป็นคนเกเร มีปัญหาจึงทำให้มี พฤติกรรมก่อเหตุทะเลาะวิวาท ซึ่งเป็นการมองจากสายตาของคนนอก ผู้วิจัยต้อง แสดงจุดยืนทางความคิดในการศึกษาครั้งนี้ให้เขาเข้าใจหรือพูดง่าย ๆ ก็คือ เราต้องให้ เขาเห็นว่าเป็นการศึกษาที่จะเอาใจเราไปใส่ใจเขาอย่างจริงจังที่สุด เพราะที่ผ่านมานั้น เป็นการอธิบายแบบคนอื่นพูดแทนพวกเขาหมด แต่ครั้งนี้จะเป็นการอธิบายที่ตัวเขาเอง จะได้เป็นคนอธิบายเอง โดยผู้วิจัยเป็นเพียงผู้ถ่ายทอดแทนเท่านั้น

หลังจากผู้วิจัยได้รับอนุญาตจากท่านผู้อำนวยการให้สามารถเข้าไปศึกษาได้ แล้ว ผู้วิจัยจึงเริ่มวางแผนในการไปคลุกคลีกับนักเรียนว่าจะทำอย่างไรจึงจะสามารถได้ รับความร่วมมือจากนักเรียนซึ่งเป็นบุคคลสำคัญที่จะให้ข้อมูลในการศึกษานี้ โดยผู้วิจัย ได้รับการดูแลจากอาจารย์ 2 ท่าน ซึ่งเคยได้รับหน้าที่ให้เป็นผู้ติดต่อขอให้ทางฝ่าย อาจารย์จากจุฬาฯ ไปช่วยวิจัยเชิงคุณภาพที่โรงเรียนแห่งนี้ จึงได้ใช้ช่องทางนี้ให้ อาจารย์เป็นผู้แนะนำผู้วิจัยกับนักเรียน ผู้วิจัยจึงพิจารณาว่า จะให้อาจารย์คนใดในสอง ท่านนี้เป็นผู้แนะนำ เมื่อผู้วิจัยพูดคุยเกี่ยวกับการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนที่นี้ ทำให้สังเกตเห็นว่า อาจารย์ทั้งสองท่านมีความคิดเห็นที่แตกต่างกันอย่างมา และ สามารถมองเห็นว่า อาจารย์ท่านหนึ่งค่อนข้างจะมีความสัมพันธ์ที่ไม่ค่อยจะดีกับ นักเรียน ส่วนอีกท่านหนึ่งมีความสนิทสนมและเข้าใจนักเรียนเป็นอย่างดี ผู้วิจัยจึงเข้า ทางช่องทางอาจารย์ที่มีความสนิทสนมกับนักเรียนเป็นอย่างดี (ซึ่งผู้วิจัยมาทราบหลัง จากที่ได้เข้าไปศึกษาแล้วว่า ถ้าผู้วิจัยให้อาจารย์อีกท่านหนึ่งแนะนำตัว ก็จะไม่ได้รับความร่วมมือและความไว้วางใจจากนักเรียนเหล่านี้ เนื่องจากเป็นอาจารย์ที่ค่อนข้างจะไม่เป็นที่ยอมรับของนักเรียน)

บริบทของผู้วิจัยในสนามจึงเป็นไปในลักษณะที่เปิดเผยว่าเป็นนักศึกษา ต้องการจะมาทำความเข้าใจเกี่ยวกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทนี้ โดยอาศัย ความจริงใจและเปิดเผยทุกอย่างว่าจะศึกษาในลักษณะแบบใด ประกอบกับได้รับการ แนะนำจากอาจารย์ที่เป็นที่รักใคร่เคารพนับถือและเป็นที่ยอมรับของนักเรียนท่านนี้

ทำให้ผู้วิจัยสามารถเข้าถึงนักเรียนได้สะดวก และสามารถลดความไม่ไว้วางใจตัวผู้วิจัยได้ส่วนหนึ่ง ซึ่งเป็นเพียงจุดเริ่มต้นของการเข้าถึงประชากรที่ต้องการศึกษาเท่านั้น แต่สิ่งสำคัญที่จะสามารถทำให้การวิจัยดำเนินต่อไปได้คือ จะทำอย่างไรที่จะทำให้ผู้ที่เราศึกษาให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลต่าง ๆ อย่างแท้จริง เพราะโดยทั่วไปแล้วนักเรียนของโรงเรียนแห่งนี้มักจะคุ้นเคยต่อการที่มีคนมาขอสัมภาษณ์หรือทำการศึกษาดู เช่น มีนักสือข่าวของหนังสือพิมพ์มาสัมภาษณ์ หรือนักจัดรายการวิทยุเชิญไปสัมภาษณ์ในรายการวิทยุ หรือการกรอแบบสอบถามต่าง ๆ ของผู้ที่ทำการศึกษารื่องการก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะ ฯลฯ ซึ่งนักเรียนเหล่านี้มักจะมีทัศนคติที่ไม่ดีต่อผู้ที่มาทำการศึกษาพวกเขา โดยเห็นว่าสุดท้ายก็จะสรุปถึงความไม่ดีของพวกเขาและวิธีการนำเสนอเผยแพร่ต่อสังคมก็มักจะมีแนวโน้มเอียงว่าพวกเขาเป็นตัวต้นเหตุของปัญหาการทะเลาะวิวาท การให้ข้อมูลต่าง ๆ ของพวกเขาก็จะเป็นไปในลักษณะที่ค่อนข้างระมัดระวัง สิ่งใดที่บอกได้ก็จะบอกสิ่งใดที่เป็นเรื่องที่เปิดเผยไม่ได้หรือไม่อยากให้ผู้ที่จะไม่บอก

กว่าที่ผู้วิจัยจะสามารถใกล้ชิดและคลุกคลีกับนักเรียนเหล่านี้ จนได้รับการยอมรับและได้ข้อมูลทั้งหลายของการศึกษารั้งนี้ ผู้วิจัยต้องใช้เวลา ความจริงใจ และการวางตัวที่สอดคล้องในบริบทของการศึกษาสังคมวัยรุ่นนอย่างพวกเขา หรือพูดง่าย ๆ ก็คือ “ต้องทำตัวเข้ากับพวกเขาให้ได้อย่างธรรมชาติ และเอาใจเข้าใจพวกเขา” มีหลายคนในตอนแรกไม่ไว้วางใจผู้วิจัยและมีการวางแผนกันว่าจะทำร้ายผู้วิจัย เพราะคิดว่าเป็นพวกสายของตำรวจปลอมเข้ามาหรือไม่ชอบใจที่เข้ามาวุ่นวายในสังคมของเขา แต่เมื่อเวลาผ่านไปผู้วิจัยเริ่มสนิทกับพวกเขาบางคนและเห็นว่าผู้วิจัยสามารถคบได้ ทำให้มีพวกเขาบางคนออกตัวให้ผู้วิจัยว่า “พี่เขาไม่มีอะไรหรอก คบได้ ไม่มีพิษมีภัย เขามาทำการศึกษารื่องนี้จริง ๆ” ซึ่งเป็นสิ่งสำคัญที่ทำให้ผู้วิจัยสามารถทำการศึกษาคบได้และได้รับความร่วมมือเป็นอย่างดี

3.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

ก่อนที่จะสามารถเก็บรวบรวมข้อมูลได้นั้น ต้องมีความเข้าใจในปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทที่เกิดขึ้นในสังคมไทยเสียก่อนว่ามีประวัติความเป็นมาและพัฒนาการอย่างไร มีกระบวนการมองและการแก้ปัญหาที่ผ่านมานั้นเป็นอย่างไร เพื่อที่จะทำให้เราสามารถมองปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้อย่างชัดเจนและรัดกุม เพราะบริบทเหล่านี้ย่อมมีความเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์นี้ ฉะนั้นในส่วนนี้จะเป็นการศึกษาจากเอกสารต่าง ๆ โดยรวบรวมข้อมูลที่แสดงให้เห็นถึงภาพรวมและความเป็นจริงที่เกิดขึ้น อันจะทำให้เกิดความคิดพื้นฐานและเห็นถึงความสัมพันธ์ต่าง ๆ ที่เราจะต้องเก็บข้อมูล

จากแนวความคิดวิธีการศึกษาแบบธรรมชาติที่เน้นถึงการพิจารณาโลกสังคมและมนุษย์ต่าง ๆ จากจุดยืนของผู้ถูกศึกษา ทำให้ผู้วิจัยต้องยึดถือความเป็นกลาง ไม่มีอคติต่อโลกทัศน์ใด ๆ โดยการสวมบทบาททัศนคติและความคิดของผู้ที่เราจะศึกษาในจุดยืนของเขาให้ได้ เงื่อนไขสำคัญที่จะนำไปสู่จุดนี้ได้ ผู้วิจัยจะต้องสามารถนำตนเองเข้าไปเป็นส่วนหนึ่งภายในสังคมของผู้ถูกศึกษาได้อย่างแนบแน่นและเพียงพอที่จะมองเห็นถึงความเป็นไปต่าง ๆ ภายในสังคมของผู้ถูกศึกษา

กระบวนการที่ใช้ในการเก็บข้อมูลต่าง ๆ ของการศึกษารั้งนี้ จะเป็นลักษณะที่เน้นถึงความเป็นธรรมชาติของสังคมที่ดำเนินอยู่ภายในบริบทของผู้ถูกศึกษา โดยการใช้การสังเกตแบบมีส่วนร่วมและไม่มีส่วนร่วม การสัมภาษณ์จะเป็นในลักษณะของการพูดคุยสนทนาโดยแทรกอยู่ในกิจกรรมต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น ตลอดเวลาที่ผู้วิจัยร่วมปฏิสัมพันธ์กับผู้ถูกศึกษา ไม่มีการใช้เทปเสียงมาบันทึกหรือการจดข้อมูลลงในกระดาษ ตลอดระยะเวลาที่ผู้วิจัยดำเนินกิจกรรมการวิจัยภายในบริบทของผู้ที่ถูกศึกษา ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความจริงใจเพื่อไม่ให้ผู้ที่เราศึกษาเกิดความรู้สึกระมัดระวัง หรือระแวงว่าจะเกิดผลเสียหายต่อตนเองในภายหลัง และยังเป็นการสร้างบรรยากาศแห่งการคบหากันมากกว่าจะจ้องมาศึกษาพวกเขาอย่างเดียว

ระยะเวลาที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาภาคสนามในบริบทภายในสังคมของเขาเป็นระยะเวลา 2 เดือน คือ ระหว่างเดือนกุมภาพันธ์ถึงเดือนมีนาคม 2538 ซึ่งเป็นเดือนสุดท้ายที่เขาจบการศึกษา ผู้วิจัยมีความสนิทสนมกับพวกเขาหลายคน ทำให้มีการติดต่อคบหากันเรื่อยมาจนปัจจุบัน โดยการพูดคุยกันทางโทรศัพท์หรือการพบปะกัน และเป็นประโยชน์ในด้านข้อมูลอย่างมาก เนื่องจากเมื่อผู้วิจัยไม่เข้าใจในข้อมูลหรืออยากรู้ข้อมูลในรายละเอียดก็สามารถที่จะติดต่อสอบถามได้ ในช่วงระยะเวลาที่เข้าทำการศึกษาภาคสนามผู้วิจัยจะเข้าไปที่โรงเรียน (สนาม) เกือบทุกวัน โดยเข้าไปในช่วงเวลาบ่ายหรือเลิกเรียน ซึ่งผู้วิจัยจะทราบถึงเวลาที่เหมาะสมที่จะสามารถคบหากับพวกเขาได้ ส่วนใหญ่แล้วสถานที่ที่ผู้วิจัยเข้าร่วมปฏิสังสรรค์ก็คือ ในโรงอาหาร ห้องชมรมกิจกรรม โต๊ะนั่งหน้าสนาม และร้านเหล้าในตลาดที่อยู่ติดกับโรงเรียน

ข้อมูลที่เก็บจะเป็นในลักษณะที่เน้นความเข้าใจในระบบสังคมของเขาในจุดยืนของผู้ถูกศึกษา โดยการนำกรอบแนวความคิดการปฏิสังสรรค์มาเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล ซึ่งเป็นการพิจารณาถึงกระบวนการปฏิสังสรรค์ที่เกิดขึ้นภายในสังคมว่ามีผลต่อการเกิดอัตตะมโนทัศน์ของบุคคล และการสร้างบทบาทตามตัวตนของบุคคลหรือไม่อย่างไร มองถึงโลกทัศน์ ความรู้สึกนึกคิด การให้ความหมายต่อวัตถุและการตีความสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นของพวกเขามีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งจะสามารถสังเกตเห็นได้จากสิ่งต่าง ๆ ที่พวกเขาแสดงออกในรูปแบบต่าง ๆ เช่น พฤติกรรม ภาษา ท่าทาง การแต่งกาย กิจกรรม ฯลฯ

สำหรับความน่าเชื่อถือของข้อมูลที่ได้จากการศึกษานี้ซึ่งเป็นการศึกษาแบบเชิงคุณภาพอย่างหนึ่ง จะขึ้นอยู่กับความสามารถที่จะเข้าถึงประชากรที่ศึกษาตามเป้าหมายและได้ข้อมูลระดับลึกได้อย่างไร ซึ่งจากการที่ได้คลุกคลีใกล้ชิดกับกลุ่มประชากรที่เราศึกษาแล้ว ผู้วิจัยได้ใช้การสังเกตและอาศัยความสัมพันธ์ที่ใกล้ชิดสนิทสนมกับผู้ที่เราศึกษา ทำให้สามารถที่จะพิจารณาและใช้การตรวจสอบข้อมูลตลอดเวลาที่ทำการศึกษา โดยการนำข้อมูลที่ได้มาเปรียบเทียบซึ่งกันและกัน และในบางครั้งผู้วิจัยก็จะตรวจสอบข้อมูลจากหลาย ๆ คน ซึ่งจะช่วยให้ทราบถึงความถูกต้องของข้อมูลที่ได้มา

สิ่งสำคัญที่สุดของข้อมูลในการศึกษาครั้งนี้ จะอยู่ที่ความสามารถในการนำเสนอภาพหรือบริบทแห่งวิถีชีวิตของนักเรียนอาชีวะที่มีความเกี่ยวข้องกับปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทได้อย่างไร เพราะข้อมูลที่ได้จากการศึกษาจะมีปริมาณมากและหลากหลาย อันจะเป็นสิ่งที่สะท้อนถึงความน่าเชื่อถือประการสำคัญ

3.5 การวิเคราะห์ข้อมูลและเสนอผลการศึกษา

กระบวนการเกิดความรู้ความเข้าใจของการศึกษาปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนอาชีวะนี้ สิ่งที่เป็นหลักสำคัญก็คือ เราต้องสามารถที่จะเข้าถึงโลกและสังคมของพวกเขาในจุดยืนของเขาให้ได้ว่ามีลักษณะเป็นอย่างไร ซึ่งจะนำไปสู่กระบวนการแห่งพฤติกรรมที่เกิดขึ้นทั้งหลายของพวกเขา ดังนั้นการวิเคราะห์ข้อมูลของการศึกษาครั้งนี้ เหตุการณ์ย่อย ๆ ทั้งหลายที่เกิดขึ้นภายในบริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันนี้ ย่อมแสดงให้เห็นถึงการให้ความหมายต่อวัตถุและการตีความสถานการณ์ต่าง ๆ ของเขา เราจะต้องหาความหมายจากข้อมูลจากเหตุการณ์ย่อย ๆ ทั้งหลายนี้ให้ได้ โดยการตีความเพื่อที่จะดึงความหมายออกจากข้อมูลเพื่อนำมาสร้างเป็นภาพรวมทั้งหมดให้เห็นถึงแบบแผนและกลไกที่นำไปสู่การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาท และสร้างข้อสรุปด้วยวิธีการอุปนัย (Inductive Approach)

การนำเสนอผลการศึกษา จะนำเสนอภาพรวมของปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษาที่เกิดขึ้นในสังคมไทยว่ามีความเป็นมาและพัฒนาการอย่างไร บริบทของปรากฏการณ์ ข้อมูลและสถิติ ทิศนะของสังคมต่อสาเหตุ และมาตรการแก้ปัญหาที่ผ่านมาเป็นอย่างไร เพื่อสร้างความเข้าใจพื้นฐานต่อปรากฏการณ์การก่อเหตุทะเลาะวิวาทของนักเรียนนักศึกษา ก่อน แล้วจึงนำเสนอการศึกษากรณีโรงเรียนอาชีวะแห่งหนึ่งที่สามารถได้เข้าไปทำการศึกษา จะใช้วิธีการพรรณนาเพื่อให้เห็นภาพของรายละเอียดต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นภายในสังคมอาชีวะแห่งนี้ ภาพที่นำเสนอจะเป็นข้อมูลทั่วไปของโรงเรียน ข้อมูลด้านการก่อเหตุทะเลาะวิวาท และข้อมูลด้านการ

แก้ไขปัญหาค่ารถเช่าและวิวาท จากนั้นจะเป็นการวิเคราะห์ถึงเงื่อนไขภายใน
บริบทและสภาพแวดล้อมของสถาบันนี้ มีกระบวนการทางสังคมที่ทำให้เกิดเงื่อนไขที่
นำไปสู่การเกิดขึ้นและดำรงอยู่ของการเช่ารถเช่าและวิวาทได้อย่างไร